

Opole, dn. 22.11.2018

Ocena

rozprawy doktorskiej mgr Tomasza Skowronka na temat
„Zmiany wskaźników otłuszczenia ogólnego, dystrybucji tkanki tłuszczowej i
cech somatycznych w zależności od czynników społeczno-ekonomicznych i
stylu życia”

Przedstawiona rozprawa stanowi oryginalną próbę oceny wpływu czynników społeczno-ekonomicznych na wybrane wskaźniki otłuszczenia ogólnego oraz dystrybucji tkanki tłuszczowej i cech somatycznych uczestników badania Polish Norwegian Study i Zdrowe Kielce.

W przedstawionej do recenzji rozprawie podniesiono problematykę z zakresu przyczyn nadwagi i otyłości wkraczających współcześnie do fizjoterapii i fizjoprofilaktyki, mogących mieć znaczenie dla ustalenia właściwego postępowania terapeutycznego oraz podejmowania skutecznych działań prewencyjnych.

Przeprowadzone w pracy badania dotyczące szczegółowego określenia zależności badanych czynników społeczno-ekonomicznych i cech somatycznych oraz wskaźników otłuszczenia ogólnego w pełni zasługują na szersze opracowanie, tym bardziej, że brak dotychczas obowiązujących standardów postępowania dotyczących osób z nadwagą i osób otyłych, uwzględniających czynniki społeczno-ekonomiczne, zarówno w programach fizjoprofilaktyki jak i w późniejszej kompleksowej fizjoterapii chorych otyłych z dysfunkcjami narządu ruchu.

Brak także w dotychczasowym piśmiennictwie szerszych i wiarygodnych opracowań dotyczących nie tylko możliwości kompleksowego usprawniania w profilaktyce otyłości, ale przede wszystkim szerszej próby wyjaśnienia mechanizmów działania i czynników wpływających na zmiany otłuszczenia. Badania podjęte przez autora są celowe i stanowią także niewątpliwą wkład w kliniczną ocenę mechanizmu zaburzeń, związanego z wpływem czynników społeczno-ekonomicznych u chorych otyłych.

WPLYNĘŁO
Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Data ..... 2018-12-06 .....
L.dz. ....

Rozprawa doktorska stanowi więc nie tylko wartość poznawczą w zaprojektowanym i ustalonym procesie badań, ale także pewną wartość prognostyczną, dotyczącą możliwości zastosowania alternatywnych strategii postępowania terapeutycznego u osób otyłych.

Tekst przedstawionej rozprawy doktorskiej zawarty jest w 11 rozdziałach zawierających: wstęp, cel pracy, materiał i metody badań, wyniki, dyskusję i wnioski. Rozprawa zawiera także streszczenie, spis rycin i tabel oraz wykaz piśmiennictwa.

W rozdziale pierwszym autor przedstawił zasadność projektu podejmującego tematykę zmian wskaźników otluszczenia, dystrybucji tkanki tłuszczowej i cech somatycznych w zależności od czynników społeczno-ekonomicznych i stylu życia. W sposób szczegółowy omówił epidemiologię, patogenezę i konsekwencje problemu nadwagi i otyłości. Autor przedstawił też metody oceny nadwagi i otyłości oraz współczesne strategie zapobiegania i zwalczania otyłości.

W rozdziale drugim autor opisał cel główny podjętych badań oraz zawarł cele szczegółowe dotyczące m. in. określenia wpływu czynników społeczno-ekonomicznych na wybrane wskaźniki otluszczenia, ocenę zmian nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej czy ocenę u badanych poziomu deklarowanego czasu spędzanego siedząc.

Rozdział trzeci zawiera charakterystykę grupy badanej, problemy badawcze, hipotezy badawcze, układ zmiennych i wskaźników w podjętym badaniu oraz metody, którymi się posłużono do obliczeń statystycznych.

Wyniki badań autor przedstawił w rozdziale czwartym. Zawarł w nim wyniki kolejnych badań związanych z oceną zmian wskaźników otluszczenia ogólnego, dystrybucji tkanki tłuszczowej oraz składu ciała na przestrzeni 2 lat, wpływu czynników społeczno-ekonomicznych na wybrane wskaźniki otluszczenia ogólnego i dystrybucji tkanki tłuszczowej, wpływu deklarowanych zmian nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej na wskaźniki otluszczenia, poziom u badanych deklarowanego czasu spędzanego siedząc, zależność pomiędzy siedzącym stylem życia a wybranymi wskaźnikami otluszczenia i dystrybucji tkanki tłuszczowej oraz zależność pomiędzy siedzącym stylem życia a czynnikami społeczno-ekonomicznymi.

W rozdziale piątym autor omówił wyniki badań własnych i porównał je z wynikami innych autorów. Autor w rozdziale tym przedstawił problem **nadwagi** i otyłości oraz jego związku z czynnikami społeczno-ekonomicznymi, znaczenie **nawyków** żywieniowych i aktywności fizycznej na wskaźniki otłuszczenia ogólnego i dystrybucji tkanki tłuszczowej, wreszcie problem nadwagi i otyłości w aspekcie czasu spędzanego siedząc. Pozwoliło to określić przyczyny wyboru tematu wykazując dotychczasowe zróżnicowanie wyników doniesień naukowych. Autor wykazał celowość przeprowadzonych badań, a w następstwie ich przeprowadzenia określił zależności czynników społeczno-ekonomicznych i wskaźników otłuszczenia ogólnego i dystrybucji tkanki tłuszczowej.

Przeprowadzone badania i zastosowane metody analizy statystycznej pozwoliły autorowi na wyciągnięcie wniosków, w których stwierdził u badanych pogorszenie na przestrzeni dwóch lat wskaźników określających otłuszczenie oraz ich związek z czynnikami społeczno-ekonomicznymi.

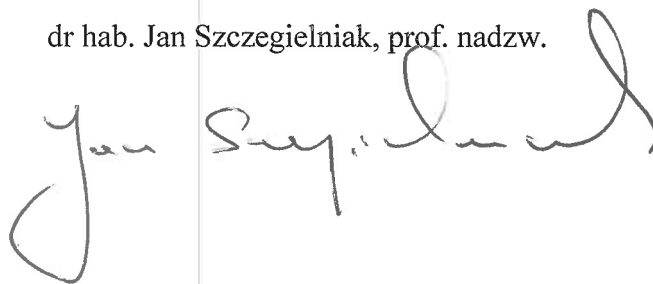
Cel badań został właściwie sformułowany, a przeprowadzone badania pozwoliły na wyciągnięcie prawidłowych wniosków. Zastosowanie analiz porównawczych licznych wskaźników pozwoliło na obiektywną ocenę wyników. Autor prawidłowo dobrał i wykorzystał materiał źródłowy, bez zarzutu jest też formalny układ pracy.

Na podkreślenie zasługuje wartość praktyczna przeprowadzonych badań i możliwość wykorzystania wybranych zależności w fizjoprofilaktyce osób otyłych. W istocie praca dotyczy bowiem możliwości wykorzystania wiedzy dotyczącej wpływu czynników społeczno-ekonomicznych na ewentualne zmiany otłuszczenia jako pewnego potencjału terapeutycznego w nowoczesnej fizjoprofilaktyce.

Na podkreślenie zasługuje warsztat badawczy i dociekliwość naukowa autora umożliwiająca szczegółową ocenę zmian otłuszczenia i dystrybucji tkanki tłuszczowej i ich związku z czynnikami społeczno-ekonomicznymi. Z obowiązku recenzenta chciałbym zwrócić uwagę na brak uwzględnienia przez autora w priorytetach dotyczących zapobiegania i zwalczania otyłości zawodu fizjoterapeuty, tym bardziej, że praca wskazuje na możliwości wykorzystania przedstawionych zależności w nowoczesnej fizjoprofilaktyce ukierunkowanej na zwalczanie otyłości. Wydaje się także, że autor byłby uprawniony do śmielszych wniosków aplikacyjnych wynikających z wyników pracy a dotyczących chociażby zróżnicowania postępowania z różnymi grupami osób otyłych.

Przedstawiona rozprawa spełnia warunki pracy doktorskiej wnosząc elementy nowatorskie, a nieliczne błędy edytorskie w żaden sposób nie obniżają wartości merytorycznej pracy. Należy podkreślić, że zarówno warsztat doktoranta przedstawiony w rozprawie, aktualność problemu jak i prawidłowy dobór narzędzi pozwalających na jego rozwiązanie pozwala na złożenie wniosku do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu UJK w Kielcach o dopuszczenie mgr Tomasza Skowronka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. Jan Szczegielniak, prof. nadzw.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jan Szczegielniak', written in a cursive style.